

Interne evaluatie uitvoering regeling(en) geïmplementeerde broeikasgassen en gereguleerde stoffen milieubeheer

01

Datum 28 april 2011
Status Concept

CONCEPT

Colofon

Projectnaam   Evaluatie F-gassen
Projectnummer   nvt
Versienummer   01
Publicatienummer   -- intern rapport AgNL Min I&M --
Locatie   Utrecht
Projectleiders
Contactpersoon
Datum laatst
opgeslagen   24 februari 2015
Door

Aantal bijlagen
Auteurs

Dit rapport is tot   Ministerie van Infrastructuur en Milieu
stand gekomen in   Keuringsinstanties F-gassen
samenwerking   Exameninstellingen F-gassen
met:

*Hoewel dit rapport met de grootst mogelijke zorg is samengesteld kan
Agentschap NL geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten.*

Inhoud

Colofon—2

1 Inleiding—5

2 Samenvatting / aanbevelingen—6

- 2.1 Algemene bevindingen en aanbevelingen—6
- 2.2 Voorstellen tot inhoudelijk/tekstueel wijzigen wet-en regelgeving (t.a.v. met name certificering en diplomering)—7
- 2.3 Interpretatiedocument—8
- 2.4 Uitvoering van de regeling t.a.v. certificering / keuringsinstanties—8
- 2.5 Uitvoering van de regeling t.a.v. diplomering / exameninstellingen—9
- 2.6 Toezicht en handhaving—10

3 Keuringsinstanties—11

- 3.1 Kwaliteitsnormen KI en accreditatie—11
- 3.2 Proces van aanwijzing—12
- 3.3 Inhoudelijke beoordeling op criteria bij aanwijzing KI—12
- 3.3.1 Onpartijdig en onafhankelijk—12**
- 3.3.2 Eisen aan personeel van KI—13**
- 3.3.3 Reglement en procedures—13**
- 3.3.4 Bedrijvenregister—14**
- 3.4 Jaarverslag—14
- 3.5 Afstemmingsoverleg—15
- 3.6 Toezicht op de keuringsinstanties—15

4 Proces: verstrekken van bedrijfscertificaten—17

- 4.1 Aanvraag en beoordelingsproces—17
- 4.2 Inhoudelijke toetsing verlenen bedrijfscertificaat—18
- 4.2.1 Reikwijdte van certificaat—18**
- 4.2.2 Personeel ('gekwalificeerd' en 'voldoende')—18**
- 4.2.3 Controle op procedures—19**
- 4.2.4 Controle op juiste instrumenten—20**
- 4.2.5 Koudemiddelenregistratie—20**
- 4.3 Omgaan met tekortkomingen—20

5 Exameninstellingen—21

- 5.1 (Wettelijke) taken uitgevoerd door AgNL t.b.v. examenvoorbereiding—21
- 5.1.1 Vaststellen van de inhoud van de examens—21**
- 5.1.2 Goedkeuren examenreglement/huishoudelijk reglement—22**
- 5.1.3 Afhandelen van bezwaarschriften—22**
- 5.2 Vaststellen tarieven examens—23
- 5.3 Afstemming door EI met relevante externe partijen—23
- 5.4 Legeskosten—24

6 Afnemen van examens door EI—25

- 6.1 Planning en aanmelding voor examen—25
- 6.2 Examinatoren—25
- 6.3 Vaststellen van de uitslag van de examens—26

- 6.4 Verzenden uitslag examen en diploma—26
- 6.5 Slagingspercentages—27

7 Vermindering overheidstaken—28

8 Signalen vanuit de doelgroepen—29

- 8.1 Beleid (nationaal) / regelgevingsvoorschriften—29
- 8.2 Beleid (Europees) / regelgevingsvoorschriften—29
- 8.3 Communicatie-aspecten regelgeving, diplomering en certificering—30
- 8.4 Diplomering—30
- 8.5 Certificering—31
- 8.6 Handhaving regelgeving—31

CONCEPT

1 Inleiding

Mei 2011 wordt op Europees niveau de evaluatie van de f-gassenverordening afgerond. In Nederland loopt er een informele evaluatie met de relevante brancheverenigingen. AgNL vindt het daarom wenselijk dat ook een interne evaluatie van de uitvoering van de f-gassenregelgeving (m.b.t. diplomering en certificering) wordt uitgevoerd met als doel:

- knelpunten in de uitvoering te signaleren;
- suggesties te doen om de uitvoering te optimaliseren;
- te kijken of de taken van de overheid voor deze regeling geminimaliseerd kunnen worden.

Dit rapport is voor intern gebruik bij AgNL en Min I&M en is daarom 'stacato' geschreven. Hoge mate van voorkennis is nodig. Het rapport heeft de ambitie volledig te zijn.

Dit rapport is als volgt opgebouwd:

- er wordt achtereenvolgens ingegaan op: aanwijzing van de keuringsinstanties, het verstrekken van certificaten, taken overheid m.b.t. de examens, het examenproces;
- voor alle relevante aspecten worden beleid en bevindingen aangegeven en vervolgens suggesties gedaan voor wijziging in regelgeving of uitvoering;

In een oplegnotitie wordt vervolgens aan min I&M een voorstel gedaan om de overheidstaken voor deze regeling te verminderen.

2 Samenvatting / aanbevelingen

Samenvatting uit de hoofdstukken 3 tot 8. Stacato wegens interne karakter van het rapport. Onderstaande de samengebrachte aanbevelingen van AgNL op basis van de interne evaluatie AgNL, IenM, KI's, EI's en brancheoverleg. Per aanbeveling is aangegeven welke prioriteit AgNL aan de aanbevelingen geeft (1=hoogste, 3=laagste).

2.1 Algemene bevindingen en aanbevelingen

	AgNL beveelt aan om:	prio
Doelbereik certificeringsregeling	... een verbetermechanisme onderdeel uit te laten maken van de bedrijfs certificering; controle op 'conform' werken naast papieren procedures; dit kan door tweede bullet: ... het besluit om geen installatiecontroles onderdeel uit te laten maken van het certificeringsschema te heroverwegen;	1
Communicatie	... door te pakken met het opstellen van geschreven overheidsinformatie over het totaal plaatje f-gassen- en ozonregelgeving koelinstallaties; voor diverse doelgroepen (o.a. eindgebruikers, transportkoeling, eindgebruiker gebouwde omgeving ...); hierin ook aandacht besteden in de onbekendere diploma-categorieën; ... de website f-gassenverordening.nl uit te breiden met informatie over de gehele regeling en de aansluiting met andere regelingen voor diezelfde doelgroepen (EPBD, RES, PED, ...)	1
Koudemiddelenregistratie	... een centrale applicatie koudemiddelenregistratie te overwegen, te laten ontwikkelen en beschikbaar te stellen (webapplicatie); ... minimaal een format excell vanuit de overheid beschikbaar te stellen;	3
Registers	... de mogelijkheden te onderzoeken om de diploma-databank voor derden doorzoekbaar te maken; ... de mogelijkheden eerst in kaart te brengen om het bedrijvenregister op een centrale plaats bijeen te brengen en vervolgens door derden	3

	doorzoekbaar te maken;	
--	------------------------	--

2.2 Voorstellen tot inhoudelijk/tekstueel wijzigen wet-en regelgeving (t.a.v. met name certificering en diplomering)

	AgNL beveelt aan om:	prio
Eisen aan controleurs (bijlage)	..., wegens niet toetsbaar, de 'zachte kwalificaties' van personen belast met het beoordelen van bedrijven die een certificaat aanvragen, uit de bijlage xx te schrappen;	3
Jaarverslag KI's	... aan het jaarverslag KI's toe te voegen: overzicht controleurs belast met de audits/controles voor certificaten;	2
Jaarverslag EI's	... aan het jaarverslag EI's te voegen: overzicht examinatoren;	2
Controleregime certificaten	... geen onderscheid te maken in tussentijdse controle en herkeuring van bedrijfslicenties wegens slechte uitvoerbaarheid in relatie tot kwaliteitswensen van het certificaat;	1
Controle door KI	... bedrijfsbezoek voor certificering en herkeuring verplicht te stellen also te benoemen in de regeling - laat het maar een audit heten;	1
Eisen bedrijfslicentie	... de eis 'voldoende personeel i.r.t. werkaanbod' wegens niet uitvoerbaar te schrappen uit de regeling en te vervangen door 'minimaal één'; dit wellicht ook op Europees niveau aan te kaarten;	2
	... de 'procedure-eis' uit de regeling te herzien met volgende suggesties vanuit de KI's: meer focus op 'hanteerbaarheid', 'beknoptheid' en de eis 'te gebruiken gereedschappen en instrumenten' schrappen wegens weinig inhoudelijk toegevoegde waarde.	1
	... een kwaliteitseis te overwegen als eis voor het kunnen verkrijgen van een bedrijfslicentie dan wel het inpluggen van een verbetermechanisme in het eigen certificeringsschema	1
Eisen aan installaties	... lekdichtheidstest voor ingebruikname van een installatie toe te voegen aan de wet- en regelgeving; laten doorwerken in de procedurebeschrijvingen;	1
Tarieven examens en tarief voor uitslag examens	<ul style="list-style-type: none"> > ... de 'jaarlijkse' vaststellen van het tarief uit de regeling te halen; > ... de kosten voor 'de uitslag van het examen' te internaliseren in het examentarief; 	1

2.3 Interpretatiedocument

	AgNL beveelt aan om:	prio
Communicatie	... het interpretatiedocument openbaar te maken (volledig); publicatie vraagt snelle en adequate afstemming met het ministerie; de inhoud wordt daarmee een rechtstreeks verlengde van de regelgeving;	1
Inhoud	<p>... het interpretatiedocument uit te breiden met volgende onderwerpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> > Inhoudelijke FAQ's EI's en KI's (selectie via AgNL); > Reikwijdte certificaten (onduidelijk); > Kalibratie-eisen of controle-eisen instrumenten op goed functioneren ofzo, ook beschikbaarheid voor monteurs zou specifiekere kunnen; > Digitaal logboek; > Terminologie en verantwoordelijkheden/aansluiting logboek, koudemiddelenregistratie; in NL en EU; > inhoud logboek; > Visie op herstelcontrole binnen 1 maand na herstel; > Automatisch lekdetectiesysteem; > 'behoorlijk functioneren'; 	1

2.4 Uitvoering van de regeling t.a.v. certificering / keuringsinstanties

	AgNL beveelt aan om:	prio
Besluit tot aanwijzing KI	<p>... een voorgenomen besluit tot aanwijzing van een KI te publiceren met als doel derden de mogelijkheid te geven om beargumenteerd in bezwaar te gaan tegen een aanwijzing;</p> <p>... een externe partij (een CVD, of de IenM-I) mee te laten kijken bij de aanwijzing van nieuwe KI's;</p>	3
Tekortkomingen bij bedrijfscontroles (bijlage V)	... de definitie van tekortkomingen en categorieën te herzien, dan wel verder te specificeren om deze meer in lijn te brengen met de standaarden van andere geaccrediteerde schema's; ook qua hersteltermijnen; deze laatste eventueel los te laten en door de KI te laten bepalen;	3
Bedrijvenregister	... een centraal toegankelijk bedrijvenregister te faciliteren;	3
Jaarverslag	... een uniform format voor een jaarverslag vast te stellen met als doel kwaliteit en bruikbaarheid van de verslagen te verhogen.	2
Uniforme uitvoering	... de samenstelling van het	1

/harmonisatieoverleg	afstemmingsoverleg te wijzigen naar auditorenoverleg; ... verdere harmonisatie te bewerkstelligen teneinde vermoedde verschillen in uitvoering door diverse KI's weg te werken / verder te vermijden;	

2.5 Uitvoering van de regeling t.a.v. diplomering / exameninstellingen

	AgNL beveelt aan om:	prio
Aansluiting examens bij de branches	... samen met diverse sub-branches (verwarming, transport) uit te zoeken of de huidige examens aangepast moeten worden om beter aan te sluiten bij de specifieke branche-eigenschappen; consequenties hiervan in kaart brengen; eventueel diversificaties in examens aan te brengen;	1
Autonomie exameninstellingen	... de exameninstelling meer autonomie te geven ten aanzien van diverse taken uit de regeling (inhoud examens, reglementen en vaststellen uitslagen); diverse voorstellen hiertoe zijn uitgewerkt in een apart notitie 'advies vermindering overheidstaken'.	1
Externe afstemming relevante partijen	... elke exameninstelling te verplichten een CvD te hebben en een minimaal aantal taken die deze CvD moet uitvoeren zoals: minister adviseren over inhoud examen, aanbieden jaarverslag; ... zelf (IenM of AgNL) zitting te nemen in elk CvD in combinatie met voorgaande bullet;	3
Jaarverslag	... een uniform format voor een jaarverslag vast te stellen met als doel kwaliteit en bruikbaarheid van de verslagen te verhogen.	2
Examinatoren	... de te stellen eisen aan de examinatoren uniform vast te stellen; ... een overzicht van de examinatoren op te nemen in de richtlijnen jaarverslag;	1
Uitslag examens	... de korte termijn oplossing voor het snel vaststellen van de examenuitslag door de datum van advies over te nemen als datum van vaststellen uitslag te laten implementeren; ... (zie verder notitie 'advies vermindering overheidstaken'.	1
Aansluiting opleiding-examen; slagingspercentages	... voor elk examencategorie en sector een voorbeeldexamen (theorie) op de website van de EI te laten publiceren; de EI's om een voorbeeldexamen te verzoeken;	3

2.6**Toezicht en handhaving**

	AgNL beveelt aan om:	prio
Keuringsinstanties	... ten aanzien van de keuringsinstanties een integrale toezichtsvisie op te stellen en uit te voeren; in de hiervoor opgestelde toezichtcyclus dient aandacht te zijn voor verbetermechanismen t.a.v. de uitvoering t.b.v. kwaliteitsverbetering KI's;	1
Exameninstellingen	... ten aanzien van de exameninstellingen een integrale toezichtsvisie op te stellen en uit te voeren; in de hiervoor opgestelde toezichtcyclus dient aandacht te zijn voor verbetermechanismen t.a.v. de uitvoering t.b.v. kwaliteitsverbetering EI's;	1
Doelgroepen	... toezichtsacties te definiëren, aan te kondigen en uit te voeren; voor alle doelgroepen;	1

CONCEPT

3 Keuringsinstanties

Algemene beschouwing aanwijzing KI's:

Beleidskeuze:

- > Keuringsinstanties vallen niet onder accreditatie door de RvA. AgNL heeft een checklist/zienswijze ontwikkeld t.b.v. de aanwijzing van KI's
- > Eisen voor aanwijzing:
  - o Onpartijdig en onafhankelijk
  - o Kundig personeel (CV-eisen en eigenschappen)
  - o Reglement en procedures
  - o Bijhouden register

Bevindingen/onzekerheden in de uitvoering:

- > De toets door AgNL is een papieren exercitie puur op basis van de technische vereisten van de regeling; er vindt geen toets plaats op het feit of de KI ook daadwerkelijk werkt volgens zijn bij AgNL neergelegde werkwijzen; deze taak behoort toe aan de VROM-I; de noodzaak voor actief toezicht wordt steeds groter naarmate er meer instanties als KI zijn aangewezen;
- > AgNL voert deze taak uit naar beste vermogen, maar heeft weinig expertise op het gebied van aanwijzing van keuringsinstanties;

Aanbeveling:

- > Het verdient aanbeveling om een instanties met meer zeggingskracht/expertise mee te laten kijken in de beoordeling van aanvragen tot aanwijzing als KI; dit om het draagvlak van aanwijzingen te vergroten nu er steeds meer instanties een aanvraag tot aanwijzing hebben gedaan;
- > AgNL ziet twee mogelijkheden:
  - o Instellen van een CvD met vertegenwoordigers uit de branches om AgNL op basis van de resultaten van vooronderzoek door AgNL te adviseren over voornemen tot aanwijzing van KI's;
  - o Alsnog de regeling onder accreditatie brengen: de meeste KI's zijn voor aanverwante schema's reeds geaccrediteerd en geven aan niet perse tegen accreditatie te zijn; onderzocht zou kunnen worden wat het voor deze KI's betekent om alsnog onder accreditatie te gaan werken en welke gevolgen dit zal hebben op de kostprijs van certificaten.

3.1 Kwaliteitsnormen KI en accreditatie

Beleidskeuze:

- > Geen verplichte accreditatie, geen verplichte kwaliteitsnorm;

Bevindingen uitvoering:

- > Door de KI's wordt aangehaakt bij hun bestaande kwaliteitssysteem wat op basis van een bestaande accreditatie (voor een ander schema) is opgezet. Het heeft namelijk niet de voorkeur voor de KI's om met verschillende kwaliteitssystemen te werken.
- > De regeling kent geen eigen mechanisme tot kwaliteitsverbetering bij de KI, behalve dan het afstemmings/harmonisatieoverleg wegens de éénmalige aanwijzing en het beperkte toezicht en handhaving;
- > Sommige KI's werken naast een accreditatie-systeem ook met volgens een iso 9000 norm; 1 KI niet omdat zij zelf CI zijn voor die norm en dus zelf niet voor die norm gecertificeerd kunnen worden;

- > KI's zouden geen bezwaren hebben tegen accreditatie als eis voor KI, maar zien ook niet altijd de meerwaarde;

Aanbevelingen:

- > In de regeling zit behalve 'handhaving' geen mechanisme welke de KI's uitdaagt een bepaalde kwaliteit na te (blijven) streven of zichzelf in de uitvoering van de certificeringsregeling te verbeteren. Het verdient daarom aanbeveling om samen met de I&M-inspectie een toezichtsvisie op te stellen die wellicht dit verbetermechanisme in zich draagt;

3.2 **Proces van aanwijzing**

Huidig proces:

- > KI's nemen contact op met AgNL;
- > Er vindt een oriënterend gesprek plaats;
- > AgNL heeft een checklist met aan te leveren documenten;
- > Interactie KI en AgNL over documenten en voorwaarden aanwijzing;
- > AgNL neemt formeel besluit tot aanwijzing;
- > I&M notificeert de KI bij de EU-commissie in Brussel.

Bevindingen/onzekerheden in de uitvoering:

- > Proces gaat in goed overleg;
- > Tot op heden zijn alle kandidaat-KI's uiteindelijk ook aangewezen;
- > Doorlooptijd is zeer divers; tijdspad tot nu toe bepaald door snelheid van handelen KI;
- > Besluit tot aanwijzing wordt niet gepubliceerd; hierdoor is het voor derden met aannemelijk belang niet mogelijk om tegen de aanwijzing bezwaar aan te tekenen;
- > Lastigste punt bij aanwijzing is de check op de conformiteit aan de regeling van de te volgen procedure, en de concrete invulling daarvan door de KI. De regeling is wat dat betreft erg op hoofdlijnen. De KI's streven vanuit concurrentieoogpunt naar minimale inzet. Belangrijk aspect bij AgNL is te zorgen voor een eenduidige interpretatie van criteria. Het mag niet zo zijn dat een installateur gaat "shoppen" bij KI's. Hier kan in de soortgelijke situaties aan tegemoet komen door de procedures en criteria te (laten) ontwikkelen en dwingend voor te schrijven. Je komt dan wel dicht tegen accreditatie aan te zitten.
- > Bij brandblus is dat wegens de beperkte markt niet aan de orde.

Aanbevelingen:

Het verdient aanbeveling om proces voor aanwijzing vanaf aanvraag aan te passen op twee aspecten:

- > Omdat het niet in de lijn der verwachting ligt dat er zich nog nieuwe KI's aanbieden, stelt AgNL voor om, in het voorkomende geval er toch nog een aanvraag voor aanwijzing komt, advies van de I&M-inspectie in te winnen alvorens tot aanwijzing over te gaan.
- > Daarnaast lijkt het raadzaam om het voornemen tot aanwijzing eerst te publiceren t.b.v. mogelijk maken van bezwaar door derden.

3.3 **Inhoudelijke beoordeling op criteria bij aanwijzing KI**

3.3.1 **Onpartijdig en onafhankelijk**

Beleidskeuze:

- > Algemeen omschreven criterium 'onpartijdig en onafhankelijk'

Bevindingen/onzekerheden in de uitvoering:

- > Over de hele lijn heeft AgNL vertrouwen in de onpartijdigheid en onafhankelijkheid van alle aangewezen keuringsinstanties t.o.v. de partijen die zij certificeren; onafhankelijk zit met name in het feit dat de KI's niet ook als adviseur voor te certificeren bedrijven actief zijn; alle KI's hebben een integriteitsbeleid waarin onafhankelijkheid geborgd is; de meeste KI's hebben een scheiding tussen de beoordeling/audit en de certificatiebeslissing; alle KI's hebben een accreditatie voor 17020 of 17021 en diverse andere schema's en voeren deze regeling conform het geaccrediteerde proces voor andere regeling uit; het vertrouwen van AgNL is vooral op het integriteitsbeleid en de accreditatie-werkwijze gebaseerd;
- > AgNL ziet onzekerheden in de onafhankelijkheid t.o.v. ander certificeringsregelingen die vanuit de andere regeling met F-gassen gekoppeld zijn; Het blijft voor AgNL ondoorzichtig in hoeverre de verschillende schema's bij de KI's inderdaad losgekoppeld zijn. Bij gesprekken met KI's heeft AgNL hier specifiek naar gevraagd. KI's verzekeren dat schema's onafhankelijk beoordeeld worden. Wel is het zo dat overlappende schema's tegelijkertijd in audit getoetst kunnen worden. Wel is bekend dat alle KI's voorbeelden van procedures of KMR achterlaten bij bedrijven ter inspiratie;

Aanbevelingen:

- > Zie vorige punt 3.3.1

3.3.2

Eisen aan personeel van KI

Beleidskeuze:

- > Beschrijving 'harde' kwalificaties (opleiding en ervaring)
- > Beschrijving 'zachte' kwalificaties (voorkomen, uitstraling, vaardigheden)

Bevindingen/onzekerheden in de uitvoering:

- > AgNL kan uitsluitend toetsen op de harde vaardigheden middels opvragen CV; lastig is de toets op koeltechnische ervaring: die kan oud zijn in een CV, maar wel aanwezig; daarnaast kan een persoon zonder specifieke koeltechnische scholing/ervaring maar andere installatie-ervaring net zo kundig zijn.
- > Toetsing van de 'zachte' kwalificaties is niet mogelijk en gebeurt ook niet door AgNL (zoals opgenomen in de checklist aanwijzing KI in overeenstemming met VROM);

Aanbevelingen:

- > Zachte kwalificaties uit de regeling halen;
- > In de voorschriften jaarverslag opnemen: overzicht auditoren/inspecteurs;

3.3.3

Reglement en procedures

Beleidskeuze:

- > De Regelingen zijn het certificeringsschema en bevatten de belangrijkste bepalingen over het certificeringsproces;
- > Elke KI moet zijn eigen reglement/procedures hebben specifiek voor de Regeling;
- > De procedures moeten aan de AwB voldoen omdat de KI een zelfstandig bestuursorgaan is (niet vallende onder de kaderwet) en besluit neemt op basis van een wettelijke regeling;

Bevindingen/onzekerheden in de uitvoering:

- > De KI's hebben allemaal (voor andere regelingen) geaccrediteerde standaard werkwijze, reglement en procedures (veelal gebaseerd op de norm 17020 of 17021) die als basis dienen voor de f-gassencertificering;
- > deze werkwijzen, reglementen en procedures wijken op onderdelen af van de voorschriften uit de Regeling f-gassen; afwijkingen hebben veelal betrekking op:
  - o definitie en classificatie van tekortkomingen;

- o wijze en doorlooptijden van herstel hiervan;
  - o terminologie (divers);
  - o certificeringsschema (vormen van audits);
  - o geldigheidsduur van certificaat
  - o frequentie van beoordeling
- > Vooral de verschillen tussen hun algemeen reglement en de Regeling zijn lastig te overbruggen – zeker indien de KI deel uitmaakt van een groep of internationale organisatie die alle reglementen en procedures conform bepaalde normen heeft gestandariseerd; ook al valt de f-gassenregeling niet onder accreditatie; omwille van accreditatie voor andere schema's is het lastig voor de KI om afwijkende certificeringprocedures op te stellen, in het algemeen zijn aanpassingen van algemene voorwaarden bij KI's ongewenst;
  - > Om toch te voldoen aan de bepalingen van de regeling wordt hiermee door de KI's op verschillende (door AgNL geaccepteerde) wijzen omgegaan t.b.v. de aanwijzing:
    - o Maken van een specifieke set aan procedures voor f-gassen, afwijkend van hun standaard werkwijze;
    - o Maken van een oplegnotitie/blad met afwijkingen van de standaardprocedure/algemeen reglement daar waar nodig;

Aanbevelingen:

- > Definitie van tekortkomingen en categorieën herzien, dan wel verder specificeren om deze meer in lijn te brengen met de standaarden van andere geaccrediteerde schema's; ook qua hersteltermijnen; deze laatste eventueel los te laten en door de KI te laten bepalen;

3.3.4

Bedrijvenregister

Beleidskeuze:

- > Elke KI houdt een eigen register bij;
- > Register is passief openbaar (en dus gegevens slechts opvraagbaar);

Bevindingen/onzekerheden in de uitvoering:

- > Alle KI's beschikken over een bedrijfsregister;
- > KI's gaan verschillend om met de openbaarmaking van de registergegevens;
- > De markt heeft behoefte aan één centrale ingang om te toetsen of een bedrijf over een geldig bedrijfscertificaat beschikt; het verdient dan ook aanbeveling om een centraal register in te richten, dan wel te faciliteren; AgNL verkent in 2011 de mogelijkheden hiertoe.
- > het feit dat het f-gassencertificaat geen eindigheidsdatum kent maakt het voor een opdrachtgever noodzakelijk, gezien zijn in de Regeling vastgelegde verantwoordelijkheid, steeds bij een KI navraag te doen of een certificaat nog geldig is of niet.

Aanbeveling:

- > Centraal en publiek toegankelijk bedrijvenregister (verkenning zit in de opdracht voor 2011);

3.4

Jaarverslag

Beleid:

- > Minimumeisen jaarverslag neergelegd in bijlage VII van de regeling koelinstallaties en in bijlage IV van de Regeling Brandbestrijdingsmiddelen;
- > vooral cijfermatig;

Bevindingen

- > Jaarverslag moet een instrument zijn om harmonisatie te bevorderen en dus moet het inzage geven in inhoud en overwegingen; niet slechts in aantallen;
- > er zijn op dit moment nog geen jaarverslagen ontvangen afgezien van één concept format dat cijfermatig ingevuld was. Echter geen elke inhoudelijke beoordeling of conclusie in opgenomen.
- > De KI's hebben aanlevering van definitief jaarverslag per eind april toegezegd

Aanbeveling:

- > Het verdient aanbeveling om een uniform format voor een jaarverslag vast te stellen met minimumeisen aan inhoud, keuzes en bevindingen. Dit op basis van kwalitatieve bevindingen eerst lichting jaarverslagen. Cijfermatig moet het zo ingericht zijn dat jaarverslagen van verschillende KI's optelbaar zijn.

3.5

Afstemmingsoverleg

Beleidskeuze:

- > Periodiek afstemmingsoverleg t.b.v. uniforme uitvoering (harmonisatie);
- > AgNL pakt dit op als overleg met alle KI's samen;

Bevindingen:

- > Afstemmingsoverleg twee maal per jaar.
- > Input hiervoor wordt geleverd door AgNL op basis van signalen en bilaterale gesprekken met KI's; later wellicht ook als gevolg van inhoudelijke bevindingen uit jaarverslagen; die moeten dan wel voldoende zijn
- > (Indruk bestaat dat er een groot verschil is in de standaarden die door de verschillende KI's worden gehanteerd; nu is er een streven om de drempel zo laag mogelijk te hebben binnen het kader van de regeling; niet elke KI volgt dit maar feit heeft wel een marktwerkingaspect; dit is gevolg van de keuze om juist wel in concurrentie te werken (drukt de prijs maar ook risico van kwaliteit).
- > Consequentie:
  - o handhaving en toezicht op uitvoering KI van belang;
  - o afstemmingsoverleg met voldoende detail is van belang;
  - o Jaarlijks verzamelen van de tekortkomingen kan/moet voedend zijn aan het afstemmingsoverleg (zelfde bevinding is niet bij iedereen een tekortkoming);
  - o mogelijke andere benadering ... ;
- > 1 KI is verder dan de andere KI's en maakt gebruik van normbladen op personeel, instrumenten, procedures, kmr: biedt wat meer diepgang (zoveel als de regeling biedt) maar geeft wel inzicht in hoe ze kijken; vind dit een voorbeeld van hoe de anderen het ook zouden moeten doen. Kan input zijn voor interpretatiedocument/AgNL normbladen;
- > Casebehandeling zou nog meer toegevoegde waarde brengen;
- > Interpretatiedocument als output van het afstemmingsoverleg moet bij voorkeur openbaar gemaakt worden;
- > Samenstelling van het afstemmingsoverleg zou uniformer moeten vanuit de verschillende KI's; suggestie is meermaals aangedragen om met de controleurs/auditoren een afstemmingsoverleg te hebben ipv met directeuren/portefeuillehouders;

Aanbevelingen:

- > Samenstelling afstemmingsoverleg wijzigen naar auditorenoverleg (of om en om);
- > Interpretatiedocument publiceren – en aanvullen als FAQ;

3.6

Toezicht op de keuringsinstanties

Beleid en uitvoering:

- > Taak van de I&M-Inspectie;

- > Naar verwachting vooralsnog geen toezichtsacties;

Bevindingen/uitvoering van beleid:

- > 1 KI zou graag zien dat de overheid vanuit handhaving het instrument van de witnessed audits in zou voeren; dit geeft als geen ander weer de wijze waarop een KI zijn taak in deze regeling opvat;
- > Alle KI's vinden het een zwaar gemis dat er behalve de afstemming met AgNL geen toezicht op hun werk plaatsvindt; toezicht kan zwaar of licht worden ingezet bijvoorbeeld door evaluatiegesprek of een aantal witnessed audits;

Aanbevelingen:

- > Opstellen van een toezichtsvisie handhaving KI's;

CONCEPT

4 Proces: verstrekken van bedrijfscertificaten

Beleidskeuze:

- > KI = autonoom bestuursorgaan; Awb van toepassing;
- > KI heeft eigen reglement/procedure welke door AgNL getoetst is;
- > Certificaten worden voor onbepaalde tijd afgegeven; na twee jaar tussentijdse controle en na 4 jaar een herkeuring;

Bevindingen / aanbevelingen:

- > Geen onderscheid maken tussen tussentijdse controle en herkeuring; zal in de praktijk niet gebeuren, de verschillen zijn namelijk ook zodanig beperkt dat het voor de KI haast niet van elkaar te onderscheiden is; daarom best gewoon gelijkwaardig ook in de regeling insteken.

4.1 Aanvraag en beoordelingsproces

Beleidskeuze:

- > Aanvraag zoals bedoeld in de Awb;
- > KI = bestuursorgaan; neemt de besluiten; behandelt de bezwaren;
- > doorlooptijden (vastgelegd in Awb)

Bevindingen/onzekerheden in de uitvoering:

- > Alle KI's maken gebruik van een aanvraagformulier;
- > Alle KI's gaan op bedrijfsbezoek
- > Volledigheid aanvragen / doorlooptijd
  - o Bij een certificeringregeling is het lastig te spreken van volledige of onvolledige aanvragen; het hele certificeringproces draait eigenlijk hierom; gedurende het hele proces ligt de bal bij het bedrijf om alle relevante informatie aan te leveren / te laten zien;
  - o levert weinig problemen. Meest zijn bekende klanten. Er zit weinig verloop in.
  - o Normaal wordt afgerond ruim binnen 8 weken (Awb). Meeste vertraging wat betreft doorlooptijd komt voort uit traagheid van aanvragers om gevraagde informatie te leveren.
- > Uitbesteding administratie: In twee constructies fungeert een adviesbureau als administratief postadres voor de aanvragen. Bij de ene uitgebreider dan beide de andere. Deze checkt op volledigheid van de aanvraag en stuurt pas dan door naar KI. Soms wordt ook de facturatie verzorgd – bij de ander niet.
- > Alle KI's verwijzen in hun procedure naar de Awb welke bij de behandeling van aanvragen voor een bedrijfscertificaat wordt gehanteerd;
- > Gebruik terugkommogelijkheid 6 mnd:
  - o Bij de start vanwege de snelheid is soms gekozen om op basis van een documentencontrole certificaten te verstrekken en pas daarna bedrijfsbezoek;
  - o nu altijd door alle KI's direct bedrijfsbezoek;
  - o Wellicht onder tijdsdruk van deadline van 1-7-2011 zal hier en daar wederom gekozen worden voor een scheiding documentencontrole+certificaat en een bedrijfsbezoek later;
- > Prijsbeleid KI's:
  - o Alle KI's hanteren een systeem van jaarafdracht waarin de certificatie en herhalingsbezoeken in verwerkt zijn. Deze jaarafdrachten zijn gebaseerd op het aantal monteurs dat een bedrijf in dienst heeft in 2/3 categorieën: 1-3 monteurs; 3-10 monteurs en 10 of meer.
  - o noodzakelijke aanvullende herhalingsbezoeken worden apart gefactureerd.

Aanbevelingen

- > bedrijfsbezoek bij toetreding, tussentijdse controle en herkeuring verplicht stellen in de regeling;
- > regeling legt verantwoordelijkheid om te voldoen aan de eisen uit de wet- en regelgeving sterk bij eigenaar. Die zijn hier echter niet voor toegerust. Er zou meer verantwoordelijkheid bij installateur neergelegd moeten worden. Voorlichting voor eigenaars/gebruikers kan verbeterd worden.

4.2 Inhoudelijke toetsing verlenen bedrijfscertificaat

4.2.1 Reikwijdte van certificaat

Beleidskeuze:

- > De reikwijdte van het certificaat moet op het certificaat vermeld staan;

Bevindingen:

- > Installateurs die slechts voor òf onderhoud, òf installatie kiezen komt niet voor. Er wordt dus altijd een 100% dekkend certificaat afgegeven.
- > Bovendien is de scheiding/indeling van het certificaat voor velen onduidelijk;
- > Wel lezen we bij een KI dat er bijvoorbeeld voor transportbedrijven, of bedrijven actief in de kleinere airco's zeer specifieke procedures worden opgesteld maar wel 100% certificaten worden afgegeven;
- > Ook transportkoeling kent eigen werkwijze waardoor procedures behoorlijk specifiek op transportkoeling geschreven worden;

Aanbeveling:

- > Eerst met I&M en daarna in het afstemmingoverleg inzoomen op dit onderwerp: is differentiatie wenselijk en zoja, welke?
- > In het interpretatiedocument aangeven op basis van welke criteria welke certificaten worden afgegeven;

4.2.2 Personeel ('gekwaliceerd' en 'voldoende')

Beleidskeuze:

- > Kopies van diploma's overleggen;
- > Interpretatiedocument met verbijzondering op: 'beschikbaar' en 'voldoende';

Bevindingen:

- > Controlemethodiek op deze punten gaat van strak formeel (, via diploma's, arbeidscontract en/of loonlijst) tot gebaseerd op ervaring en (high) trust ;
- > voldoende personeel in relatie tot werkaanbod is niet te controleren (allen)
- > als bedrijf ZZP-ers door een bedrijf worden ingeschakeld, is doorvragen en toetsen noodzakelijk om te kijken of aan 'gekwaliceerd' en 'voldoende' wordt voldaan.
- > Wordt als meest belangrijk inhoudelijk punt van de regeling ervaren door KI's; draait eigenlijk bijna alles om omdat daar de kennis en kunde zit; daarom ook heel belangrijk punt voor de harmonisatie;
- > Ervaring dat nog steeds niet alle monteurs hun STEK certificaat hebben ingeruild;

Aanbeveling:

- > Verdere harmonisatie van controlemethodiek in afstemming met de KI's; vooral m.b.t. de wijze/diepgang van de controle (wel/niet monteur zien; wel/niet contract zien; wel/niet loonlijst zien, etc...);
- > Overwegen om de eis 'voldoende personeel i.r.t. werkaanbod' wegens niet uitvoerbaar te schrappen uit de regeling en te vervangen door 'minimaal één'; dit wellicht ook op Europees niveau aanpakken;

4.2.3 **Controle op procedures**

Bevindingen:

- > Toets op lekdichtheid van een installatie wordt gezien als de meest belangrijke procedure voor een bedrijf. Juist deze is niet meer in wet-en regelgeving ingebed; nergens staat beschreven (behalve nog in de RLK) dat een installatie lekdicht moet zijn bevonden en getest alvorens in bedrijf mag worden genomen; dit is een belangrijke omissie;
- > Streven naar procedures op hoofdlijnen ipv werkvoorschriften. Deze laatste zitten in de vakkennis van monteur
- > hanteerbaarheid in relatie tot aansturen van personeel. Een dik procedurehandboek voldoet niet.
- > De procedures zijn zeer divers, van een flow-chart met aandachtspunten tot een uitgeschreven boekwerk;
- > beschikbaarheid van procedureboekje voor personeel zou een aandachtspunt moeten zijn (allen); dit kan eventueel in combinatie met het kunnen hebben van kennis met de procedures door het personeel, b.v. door personeel te laten tekenen voor ontvangst . Dit heeft bij ZZP-er geen zin, want vakman.
- > Meerwaarde van de procedures zit vooral in het feit dat een bedrijf éénmaal verplicht is om hierover na te denken; wel beland het daarna gewoon in de kast/busje; door het ontbreken van een verbetermechanisme verder weinig toegevoegde waarde;
- > Benoemde knelpunten door de KI's:
  - o toepassing van procedures is niet te toetsen – erg jammer want daarin zit de milieu-winst.
  - o weinig vertrouwen in zelfsturing van bedrijven of uitwisseling van ervaring tussen monteurs ; installatiebedrijven zien de procedures als een noodzakelijk kwaad – en minder als een goed;
  - o handhaving (door VI) is noodzakelijk;
- > Leg meer verantwoordelijkheid bij de monteur en zijn vakmanschap: hoeft hem in de procedures bijvoorbeeld niet te vertellen welke gereedschappen hij moet gebruiken;
- > Uitzondering op voorgaande is wellicht de airco-sector omdat daar geen vakmensen; nu is het dubbel: hij moet een diploma halen om zijn vakmanschap te bewijzen en vervolgens moet hij zich aan uitgeschreven procedures houden. Procedures bij verwarmingsmonteurs wellicht meer nut omdat deze geen koeltechnische opleiding hebben gehad .
- > conformiteitscertificaat voor installatie wordt i.h.a. als een belangrijk kwaliteitsinstrument gezien;
- > KI's zien geen nut in verschil in inhoud tussen 2- en 4-jaarlijkse keuring;
- > De belangrijkste tekortkomingen bij certificatie vloeien voort uit een voortborduren op oude STEK stramien
- > valt te overwegen om installatiebedrijven minimaal een ISO 9000 te verplichten i.v.m. minimale kwaliteitsstandaard en inherent verbetermechanisme (AgNL). Hoe dit bij ZZP-ers ingegoten kan worden blijft een vraagpunt. Te overwegen valt om ook enkele verplichte registraties voor te schrijven, bv van ingediende en afgehandelde klachten (AgNL);

Aanbevelingen:

- > Lekdichtheidstest voor ingebruikname installatie toevoegen aan de wet- en regelgeving; en dus ook in de procedures zichtbaar maken;
- > Nut en invulling van de 'procedure-eis' binnen de regeling herzien met volgende suggestie vanuit de KI's: eisen aan procedures herzien richting 'hanteerbaarheid', 'beknoptheid', eis 'te gebruiken gereedschappen en instrumenten schrappen. Etc...
- > Kennis eindgebruiker verhogen: overheid meer communicatie over technische vereisten naar de eindgebruiker en waarop eindgebruiker moet toezien (vb lekvrije verbindingen leggen – BBT in technieken en relatie PED met lekdichtheid); op deze

wijze komt ook vanzelf de marktwerking bij installateur los om het 'goed' te doen; doel nu is de eindgebruiker maar het middel is de installateur – schiet een beetje doel voorbij – slechts bij problemen met bijvoorbeeld bevoegd gezag gaat de eindgebruiker nadenken (komt niet veel voor) waardoor de kwaliteit van het geleverde werk m.b.t. lekdichtheid niet eerder een issue is voor de eindgebruiker;

- > maak geen verschil in toetsing procedures bij herkeuring of tussentijdse beoordeling.
- > Overweeg het verplichten van een kwaliteitskeurmerk i.p.v. procedures, dan wel, het inpluggen van een verbetermechanisme in het eigen certificeringsschema (vb via installatiecontroles);

4.2.4 Controle op juiste instrumenten

- > Controlemethodiek
  - o aan de hand van fotomateriaal in combinatie met instrumenteninventaris; tot fysieke aanwezigheid eisen van één volledige set in busje; zeer divers dus;
  - o niet steeds is voor elke monteur volledige set nodig, er wordt dan wel gekeken naar redelijke geografische verdeling;
  - o sommige instrumenten zijn voor hele specifieke werkzaamheden die niet vaak voorkomen – zou een bedrijf er dus minder van beschikbaar kunnen hebben;
- > Knelpunten
  - o 5 p.p.m. eis (testrapport o.i.d.) + bewijs van 12 mnd controle;
  - o Toets op voldoende beschikbaarheid;
- > Suggesties:
  - o Kalibratie-eisen of controle-eisen op goed functioneren ofzo, op beschikbaarheid voor monteurs zouden specifiekere kunnen; kan plaats hebben in interpretatiedocument;

4.2.5 Koudemiddelenregistratie

- > Veelal mist een opzet voor de jaarbalans; is tekortkoming die veelal wordt aangetekend maar certificaat wordt er niet op tegengehouden; bedrijf wordt verwittigd; indien niet voor mekaar bij tussentijdse controle dan tekortkoming!
- > centraal register wordt door de meesten als de beste oplossing gezien. Dit is t.o.v. anderhalf jaar geleden een omslag;
- > Leidraad is geworden tot een hanteerbaar document, mag nog laatste specificatie krijgen;

4.3 Omgaan met tekortkomingen

Beleidskeuze:

- > Tekortkomingen zijn verdeeld in twee categorieën:
  - o Tekortkomingen die niet tot directe tijdelijke intrekking leiden (hersteltermijn)
  - o Tekortkomingen die direct tot (tijdelijk) intrekking (lees ook schorsing) leiden;

Bevindingen/meldenswaardigheden:

- > Belangrijkste inhoudelijke bevindingen/tekortkomingen bij controles:
  - o norm lekdetectieapparatuur van 5 p.p.m.,
  - o ontbreken opzet voor kunnen opstellen van jaarbalans,
  - o Aantoonbaar beschikken over voldoende personeel (lastig maar erg belangrijk voor de regeling – goed punt van de regeling);
- > (tijdelijke) intrekkingen nog niet aan de orde. Kan op zijn vroegst pas bij eerste tussentijdse beoordeling plaatsvinden

5 Exameninstellingen

Beleidskeuze:

- > Per sector is één exameninstelling aangewezen in de regeling;
- > Scheiding tussen wettelijke taken (nemen van besluiten) en uitvoerende taken (afnemen van examens);
- > Eisen aan exameninstellingen zijn beschreven:
  - o Onpartijdig en onafhankelijk;
  - o Examenreglement en huishoudelijk reglement (vastgesteld door EI, Goedgekeurd door minister/AgNL);
  - o Examineert slechts door de minister vastgestelde examens;
  - o Heeft een adviserende rol m.b.t. de uitslag van examens;
  - o Stemt af met relevante branches;
  - o Doet aan interne en externe evaluatie;
  - o Tarieven zijn door de minister vastgesteld;

5.1 (Wettelijke) taken uitgevoerd door AgNL t.b.v. examenvoorbereiding

Taken in kader van voorbereiding van de examens door AgNL:

- > Het vaststellen van de inhoud van de examens;
- > Goedkeuren van examen- en huishoudelijk reglement;
- > Vaststellen van de tarieven;
- > Als gevolg van: het afhandelen van bezwaarschriften (zie 3.4)

5.1.1 Vaststellen van de inhoud van de examens

Beleidskeuze en wijze van uitvoering:

- > De EI stelt de examens samen en adviseert de minister over de inhoud;
- > De minister (lees AgNL) stelt de inhoud van de examens vervolgens vast;

AgNL heeft daarvoor een zienswijze ontwikkeld die bestaat uit volgende aspecten:

- > EI geeft inzicht in wie betrokken is geweest (in- en extern de EI) bij het opstellen van het advies exameninhoud (praktijk en theorie);
- > Voor de theorie wordt een databank ontwikkeld met examenvragen die ad random in examens worden gebruikt (middels toetsmatrijs die aangeeft hoeveel vragen van elke kennisgroep uit de regeling in een examen terechtkomen);
- > AgNL stelt op advies van de EI vast:
  - o Het praktijkexamen;
  - o De vragendatabank;
  - o De toetsmatrijs (wijze waarop uit de databank een examen wordt samengesteld).

Bevindingen/onzekerheden in de uitvoering:

- > De technische kennisgroepen voor het theorie-examen zijn door de EI makkelijker te vullen dan de milieu- en regelgevingskennisgroepen van de examens;
- > De kwaliteit van de examens zoals ze ter vaststelling werden aangeboden was zeer divers; het heeft AgNL erg veel inspanning gekost om een voor AgNL bepaalde kwaliteit in examens te bewerkstelligen; gaande weg gaat het wel steeds beter omdat er duidelijkheid is gekomen over het gewenste kwaliteitsniveau; Bij 1 exameninstelling moet hierin nog een slag worden gemaakt;
- > AgNL heeft bij bepaalde EI's geen zicht en dus minder vertrouwen in een goede externe afstemming van de exameninhoud. Ook dit is van belang voor het vertrouwen in de kwaliteit;

- > AgNL heeft daarom niet volledig kunnen steunen op de afgesproken werkwijze: inzicht betrokken + databank + toetsmatrijs; Dit heeft veel werk voor AgNL betekend (en doet het nog steeds); De EI's waarderen de inspanningen van AgNL op de examenvragendatabank zeer divers;
- > een aantal EI's hanteren een kwaliteitsnorm voor examenvragen;
- > Met de genoemde constructie (advies en vaststelling) is het onduidelijk wie eigenaar is van de examens (inhoud van vooral de vragendatabank); dit heeft ook geleid tot discussies rond wel/niet toesturen examenvragen ter vaststelling door AgNL en het opstellen van geheimhoudingsverklaringen; AgNL en EI's zijn van mening dat examenvragen ondanks dat ze vastgesteld worden door de AgNL eigendom blijven van de EI;

Aanbevelingen:

- > Meer verantwoordelijkheid neerleggen van de EI ipv bij de overheid t.a.v. inhoud en kwaliteit van het examen; opties hierin worden uitgewerkt in een aparte notitie: vermindering overheidstaken F-gassen;
- > Opstellen toezichtsvisie I&M-inspectie;

5.1.2

Goedkeuren examenreglement/huishoudelijk reglement

Beleidskeuze/keuze in uitvoering:

- > De EI stelt zijn eigen reglement op en vast; de minister keurt dit goed;
- > AgNL heeft een checklist ontwikkeld voor een minimale toets op aspecten die in lijn moeten zijn met de regeling; overige elementen ter bepaling aan de EI; toets van AgNL is vooral technisch van aard;

Bevindingen/onzekerheden in de uitvoering:

- > Kwaliteit van de examenreglementen en huishoudelijke reglementen is zeer divers; daar waar de EI ook over een kwaliteitssysteem beschikt of voor een andere examenregeling geaccrediteerd is, heeft AgNL meer vertrouwen in de kwaliteit van de uitvoering, hoewel dit niet helemaal één op één is omdat een kwaliteitskeurmerk niet altijd activiteiten-dekkend is;
- > Het reglement moet ook de eisen bevatten waaraan een examinerator moet voldoen; hierin zijn verder geen voorschriften voor opgegeven; toets hierop is lastig voor AgNL;
- > De paragraaf rond intern en externe evaluaties in de reglementen is meestal summier en biedt weinig aanknopingspunten/waARBorgen voor adequate externe afstemming en evaluatie; het voorschrijven van een CvD met duidelijke taakomschrijving zou hierin meer soelaas bieden;
- > er zijn elementen die in het reglement moeten staan, die door de EI lastig zijn te formuleren omdat de regeling afwijkt van de standaard werkwijze (vb. klachten en bezwaren);

Aanbevelingen AgNL:

- > Het verdient aanbeveling om een algemeen/basis examenreglement op te stellen namens de minister waarin alle in de regeling voorgeschreven elementen zijn opgenomen; de EI kan voor het overig een eigen aanvulling gebruiken welke dan niet meer door AgNL moet worden goedgekeurd. Dit zorgt voor uniformering ook voor de dienst JZ van AgNL die de bezwaren afhandeld.
- > Het verdient aanbeveling om voor het huishoudelijk element een verplichte inhoudsopgave op te stellen om te borgen dat alle elementen van het huishoudelijk reglement voldoende aan bod komen en expliciet worden gemaakt;

5.1.3

Afhandelen van bezwaarschriften

Beleidskeuze:

- > Wettelijke taak: AgNL handelt de bezwaren af in overleg met exameninstelling;

Bevindingen/onzekerheden in de uitvoering:

- > AgNL wordt gevoed door de EI bij de afhandeling van het bezwaar;
- > AgNL kan uitsluitend reageren op proces-aspecten en niet op wel/geen kennis- en kunde bij kandidaat (art.x Awb);
- > Informatieverstrekking door EI aan AgNL loopt niet altijd even vlot; Er worden aanvullende afspraken gemaakt;

Aanbevelingen AgNL:

- > Verdient aanbeveling om de EI zelf de bezwaren te laten afhandelen; dan wel een manier te vinden om vinger aan de pols te houden over inhoud en afhandeling van bezwaren (inhoudelijk en conform Awb);
- > Procedure om bezwaren meer los te laten loopt in nauwe samenwerking met AgNL-JZ. Wellicht nog overleg met I&M (Jz) en AgNL-JZ noodzakelijk mbt vrijheidsgraden inzake bezwaarafhandeling;

5.2 Vaststellen tarieven examens

Beleidskeuze:

- > Minister stelt de hoogte van de examentarieven jaarlijks vast op advies van de EI;

Bevindingen/onzekerheden in de uitvoering:

- > Dit is in praktijk meest lastige; AgNL heeft geen mogelijkheden - behalve stellen van verduidelijkende vragen - of tarieven/onderdelen niet te accepteren of anders in te schatten; voorzet van de EI is daarom op alle terreinen gevolgd; er wordt nagedacht over een werkwijze om dit meer lean en mean te maken, eventueel met inzet van interne accountants bij AgNL;
- > Tarieven van 1 EI hebben veel kritiek uit de markt gekregen als extreem hoog; vooralsnog is AgNL van mening dat de tarieven deugdelijk tot stand gekomen zijn en zijn er voldoende argumenten voor de tariefstelling; gedurende 2011 zullen de tarieven nogmaals onder de loep genomen worden;
- > Het is goed om jaarlijks het tarief te laten bepalen; er zijn geen redenen om de regeling hierop aan te passen

Aanbevelingen AgNL:

- > Met AgNL-IC wordt gekeken of we kunnen inzoomen op de onderbouwing van het examentarief. In eerste instantie analyse van de onderbouwing en het jaarverslag, eventueel later aangevuld met analyse van jaarrekening. Een optie is een accountantscontrole op de onderbouwingsmethodiek van het tarief icm evt. winststoplagen etc. Dit is nog in overleg!
- > Voorstel vanuit AGNL is om de tarieven voor langere tijd vast te stellen en pas als er aanleiding is deze aan te passen (regelingtechnische).
- > Wel is er het nadrukkelijk verzoek van de EI's om wel jaarlijks naar de tarieven te kijken. De incentive voor het aanleveren van de onderbouwing moet wel van AgNL jaarlijks blijven komen.

5.3 Afstemming door EI met relevante externe partijen

Beleidskeuze:

- > De EI is vrij de wijze te kiezen waarop afstemming met externe relevante partijen wordt geregeld;
- > Externe afstemming is nodig voor evaluatie van de wijze waarop de EI de examens organiseert en de EI functioneert; AgNL ziet ook een noodzaak tot externe afstemming/inwinnen van externe expertise t.b.v. het adviseren van de minister over de inhoud van de examens;

- > Een weergave van de in- en externe evaluatie dient een plek te krijgen in het jaarverslag;

Bevindingen/onzekerheden in de uitvoering:

- > De EI's koeling richten de externe afstemming in door het instellen van een CvD;
- > Bij de kleine (deel)sectoren met beperkt aantal examens is deze afstemming meer één op één of komt het CvD zeer beperkt bijeen ;
- > De frequentie van vergaderen van de CvD's is erg divers; de taken ook;
- > AgNL heeft wisselend vertrouwen in de rol en toegevoegde waarde van deze CvD;
- > De paragraaf rond intern en externe evaluaties in de reglementen is meestal summier en biedt weinig aanknopingspunten/waarborgen voor adequate externe afstemming en evaluatie; het voorschrijven van een CvD met duidelijke taakomschrijving zou hierin meer soelaas bieden;

Aanbevelingen AgNL;

- > Deelname aan de CvD (lid zonder actieve inbreng) teneinde voeling met de werkwijze van de EI te bewerkstelligen/behouden.
- > Het verdient aanbeveling een CvD verplicht te stellen en een duidelijke taak/rol voor te schrijven die aanleunt bij de wettelijke taken van AgNL zoals advies over exameninhoud, aanbieden van jaarverslag; wellicht kan dit ook de taken/verantwoordelijkheden bij AgNL verlichten.

5.4

Legeskosten

Beleidskeuze:

- > Deelnemer is aan de Minister een vergoeding verschuldigd voor de 'uitslag van het examen'¹.
- > Hoogte vastgesteld op €20.

Bevindingen/onzekerheden in de uitvoering:

- > Met betrekking tot de leges hebben wij afgesproken dat de EI deze kosten tezamen met de examengelden bij de deelnemers in rekening brengt en deze vervolgens deels aan de Minister via het Agentschap terugbetaalt. De exameninstelling voert immers een deel van onze werkzaamheden uit (bekendmaken uitslag examen en afgeven diploma's).
- > Het innen van het AGNL deel van de legeskosten blijkt een bureaucratisch mastodont te zijn.
- > Vaststellen van de verdeling vd legeskosten nauwelijks goed te onderbouwen.

Aanbevelingen:

- > legeskosten direkt innen door I&M bij de EI, zonder tussenkomst AgNL.
- > Legeskosten absorberen in het examentarief en verlagen naar een maximum van ca 3-4 €. Kosten niet meer apart noemen in de regeling;
- > Kosten AgNL voor vaststellen uitslag blijven voor rekening van I&M; wel zal AgNL de inspanningen die hiermee gemoeid zijn verder trachten te verminderen.

¹ De legeskosten zijn kosten die regeling-technisch door de overheid worden gemaakt en dus in beginsel aan de overheid (lees Agentschap NL) ten goede komen. Dit betekent dat er over deze kosten geen BTW kan worden gerekend. Legeskosten worden gerekend voor de 'uitslag van het examen' en dus voor zowel geslaagde als niet-geslaagde kandidaten.

6 Afnemen van examens door EI

Beleidskeuze:

- > Het afnemen van het examen gebeurt autonoom door de EI als uitvoerende taak;
- > Overheid heeft hier geen rol in;
- > Overheid heeft wel de wettelijke taak de uitslag vast te stellen en het diploma te verstrekken;

(randvoorwaarden die de EI op orde moet hebben zijn reeds besproken in hoofdstuk 3)

6.1 Planning en aanmelding voor examen

Beleidskeuze:

- > Betalingen – innen examengelden voorafgaand aan examen;
- > Aanmelden voor examen bij de EI;
- > Kandidaten moeten zich houden aan reglementen;

Bevindingen:

- > Examengelden wordt geïnd alvorens het examen kan worden afgenomen. Dit voorkomt op korte termijn afzeggen van examens omdat de kandidaten al hebben betaald.
- > Met legitimatie wordt verschillend omgegaan (van tonen tot kopie of uittreksel uit de gemeentelijke basisadministratie)
- > het vragen naar een kopie id-bewijs of iets dergelijks waar ook je BSN opstaat verboden is en mag alleen door overheden worden toegepast. Iets om aan te kaarten – na te gaan bij de EI's?

Aanbevelingen:

- > Inzoomen op identificatie van de deelnemers: hoe is geregeld en kan dat zomaar?

6.2 Examinatoren

Beleidskeuze:

- > Eisen aan de examinatoren moeten beschreven worden in het reglement van de EI;

Bevindingen:

- > De eisen aan de examinatoren zijn divers en AgNL als uitvoerder heeft weinig om op te stoelen om te checken of de eisen terecht zijn, dan wel aangepast moeten worden; kwaliteit van examen staat of valt met de kwaliteit van de examinatoren;
- > De EI's organiseren de examens verschillend vanuit verschillende kwaliteitsstandaarden; sommige maken gebruik van meerdere examinatoren en/of ook examensecretarissen; sommige EI's maken daarnaast ook gebruik van toezichthouders theorieexamen die geen examinator zijn; AgNL is akkoord gegeven met toezichthouder theoriegedeelte omdat dit een pure aanwezigheidsfunctie is om het examen organisatorisch te begeleiden en het reglement te bewaken;
- > Het blijft onwenselijk om de examinatoren een voorlopige uitslag te laten afgeven na afloop van het examen.
- > Bij de meeste EI's zijn de examinatoren door specifieke bijeenkomsten of opleidingen getraind om uniforme examinering te bewerkstelligen; 1 EI heeft één examinator (de baas zelf) en er is een tweede in opleiding;

Aanbevelingen:

- > Wenselijk om de eisen aan examinatoren uniform vast te stellen;
- > Op laten nemen in de richtlijnen jaarverslag: examinatorenbestand en CV's.

6.3 Vaststellen van de uitslag van de examens

Beleidskeuze en wijze van uitvoering:

- > De EI neemt het examen af en adviseert de minister over de uitslag;
- > De minister stelt de uitslag vast, deelt deze mee en
- > Besluit tot het verstrekken van een diploma.
- > De Awb termijn van 6 weken tussen examen en uitslag wordt hierbij in acht genomen;
- > AgNL heeft hiervoor volgende werkorganisatie met de EI:
  - o De EI stuurt AgNL in batchvorm een lijst met examenresultaten per examen-event;
  - o AgNL accordeert de lijst van geslaagde en niet geslaagde kandidaten;
  - o De EI verstuurt de uitslagbrief en diploma's namens AgNL.

Bevindingen/onzekerheden in de uitvoering:

- > Vaststellen uitslag van de examens is administratief omslachtig door de scheiding tussen de uitvoerende en de wettelijke taken.
- > In praktijk komt het erop neer dat AgNL de advies-uitslag altijd volgt en de scheiding van taken/verantwoordelijkheid inhoudelijk geen meerwaarde heeft, extra tijd en afstemming vraagt en uiteindelijk slechts leidt tot extra administratieve en bestuurlijke lasten.
- > Ook organisatorisch leidt deze scheiding tot extra inspanning, regelen en afstemming, nl m.b.t.: de inhoud van de brieven, de vormgeving en druk van de diploma's, de verdeling en inning van legeskosten etc...
- > Bovendien is de werkwijze gevoelig voor personele issues (ziekte en vakanties) waardoor termijnen soms lastig te behalen zijn; EI en AgNL zitten volgtijdelijk in de procedure wat de efficiëntie niet te goede komt (stapeling van werk maakt wachttijden onnodig lang);

Aanbevelingen:

- > Korte termijn oplossing
Het feit dat de EI formeel moet wachten met de gehele administratieve afhandeling totdat zij de vastgestelde examenuitslag binnen heeft, leidt tot vertraging. Hierdoor kan bij vertraging door AgNL de workload bij de EI enorm oplopen. De datum die AgNL in de excelsheet als afgiftedatum hanteert en invult bij verzenden van de vastgestelde uitslag is vooralsnog leidend. Door de afgiftedatum gelijk te stellen aan de datum waarop de EI de minister adviseert, is een snellere planning bij de EI mogelijk. Daarmee wordt de afgiftedatum door de EI (en niet de minister) bepaald.
- > Het verdient aanbeveling om te onderzoeken of de EI's niet beter meer/geheel zelfstandig tot vaststellen examenuitslag en afgifte diploma over kunnen gaan. Dit kan gevolgen hebben voor de keuze van logo voeren en briefpapier. Aanbeveling is wel dat het diploma volgens rijkhuisstijl blijft bestaan. Voor de begeleidende uitslagbrief stellen wij voor dit te onderzoeken.

6.4 Verzenden uitslag examen en diploma

Beleidskeuze:

- > Minister deelt de uitslag mee en stuurt het diploma;
- > In de uitvoering is ervoor gekozen om deze fysieke handelingen door de EI te laten doen;

Bevindingen:

- > Onduidelijke taakverdeling over wie diploma's drukt; nu wisselend geweest bij diverse EI's;
- > één EI heeft een overeenkomst met de drukker omdat het gaat om 'waardedocumenten'; een fijne werkwijze;
- > Basis afspraak is dat deze taak bij de EI's hoort, kleursetting en papiersoort kunnen daarom wel eens afwijken;

Aanbevelingen:

- > Vormgeving van de diploma's (gezien de huisstijl) ligt bij AgNL, drukken van de diploma's moet éénduidig belegd worden bij de EI; het maken van een overeenkomst met een drukker conform IBKI stellen we voor vooralsnog niet te verplichten;
- > Duidelijke(re) afspraken maken met de EI's over kleur en papiersoort; drukken wel als taak bij de EI laten;

6.5**Slagingspercentages**

Bevindingen:

- > Slagingspercentages 1ste zit horen te liggen rond de 70%;;
- > Slagingspercentage 1ste zit bij andere EI's liggen veel hoger of veel lager ; Bij 1 EI gaat het ondertussen beter wegens investering in goede voorlichting opleidingen m.b.t. exameneisen;
- > Uit klachten en bezwaren is gebleken dat er op onderdelen te weinig aansluiting is tussen de opleidingen en de examens; dit is in diverse fora al aangekaart;

Aanbevelingen:

- > Publiceren van proefexamens van met name cat.I; Een aantal EI's geven aan welwillend te zijn in het maken van een representatief proefexamen die gepubliceerd kan worden. Dit bevordert de aansluiten van de opleiders aan de examens.

7 Vermindering overheidstaken

- > Zie aparte bijlage/notitie. Mogelijk later integreren.

CONCEPT

8 Signalen vanuit de doelgroepen

Input vanuit diverse gesprekken met diverse branches die de doelgroepen van (met name) de certificeringsregeling levert volgende aandachtspunten op:

(lees ook de verslagen van de gesprekken gevoerd op 01-10-2010 en 14-1-2011, met NVKL, Verac, vertegenwoordiger transportsector, vertegenwoordiger eindgebruiker, Uneto-VNI; moet nog aangevuld met input vanuit Bovag, mobiele werktuigen, Vebon)

De 'actie'-kolom beschijft lopende, geplande of gewenste acties om tegemoet te komen aan het evaluatie-punt. Of acties ook uitgevoerd gaan worden is een keuze van IenM en AgNL n.a.v. dit evaluatierapport.

8.1 Beleid (nationaal) / regelgevingsvoorschriften

Bevinding / opmerking	Actie
Vraag naar éénduidigheid en harmonisatie diverse regelingen/beleidsterreinen voor de doelgroep 'koelinstallaties'. Daar waar kan samenvoegen (PED, EPBD en FGAS).	→ I&M heeft aangegeven dat minimaal in een overzicht duidelijk zal worden gemaakt wat de verplichtingen van de diverse regelingen voor de verschillende installaties inhouden. → Verplichtingen t.a.v. diploma's vanuit EPBD en FGAS worden nauw op elkaar aangesloten en in combi geëxamineerd.
Oud versus nieuw leidt tot veel verwarring; hier zou meer aandacht voor moeten zijn;	
Inhoud en eisen aan koudemiddelenregistratie op installatieniveau zijn onduidelijk	→ komt een leidraad KMR beschikbaar
Duidelijkheid verschaffen over mogelijkheden tot bijhouden digitaal logboek;	→ in interpretatiedocument of bij de FAQ website
Nadere definitie nodig van 'een bedrijf' of 'een vestiging' als entiteit die verplicht is over een certificaat te beschikken;	→ toevoegen aan interpretatiedocument
Verschillen in terminologie op EU en NL niveau en vanuit historie zorgen soms voor verwarring (vb logboek, koudemiddelenregistratie, apparatuurregister, etc...;)	→ aandacht aan besteden in interpretatiedocument

8.2 Beleid (Europees) / regelgevingsvoorschriften

Bevinding / opmerking	Actie
Te weinig uniformiteit in aanpak van de lidstaten is slecht voor het level-playing-field in met name de grensregio's;	
Eis uit vo basisvoorschriften lekcontroles om na herstel binnen 1 maand opnieuw te controleren is moeilijk uit te leggen aan de eigenaar, wordt als onnodige last ervaren en de verantwoordelijke om aan deze eis te voldoen is	→ visie IenM opnemen in interpretatiedocument

dubieus (formeel eigenaar – informeel installateur); bovendien vindt geen toezicht plaats;	
Te weinig specifieke omschrijving van 'automatisch lekdetectiesysteem'; 1 EI was daarin specifieker; ook de kreet 'behoorlijk functioneren' is te weinig specifiek; andere lidstaten verwijzen naar de EN378 hiervoor;	→ voor NL uitwerken en opnemen in het interpretatiedocument
Ook 'buitensporige kosten' moet nader ingevuld;	→ IenM kaart dit aan op EU-niveau
1 KI geeft aan tegen het standpunt van AREA te zijn om met f-gassen voorgevulde systemen uitsluitend te mogen leveren aan gecertificeerde bedrijven/gediplomeerde personen (argum. opgenomen in verslag 01.10.2010);	

8.3 Communicatie-aspecten regelgeving, diplomering en certificering

Bevinding / opmerking	Actie
Stationair: Communicatie vanuit de overheid bij invoering regeling was er niet / te beperkt; De communicatie door diverse uitvoerders is niet altijd éénduidig; daarom is overheidscommunicatie extra van belang;	→ I&M komt met een infobrochure met een overzicht van alle bepalingen in mensentaal;
Communicatiebehoefte in de markt blijft, wegens veel onduidelijkheden; overheids-communicatie via de website is te passief; vooral de niet bij een branche aangesloten bedrijven hebben een informatie-achterstand; Transportbranche is onvoldoende op de hoogte, m.n. onduidelijkheden rond verplichting 'klein' mobiel transport;	→ wordt hieraan aandacht besteed in de IenM brochure?
Bij de branche aangesloten bedrijven zijn (redelijk) goed op de hoogte;	
Eindgebruikers in zijn algemeenheid en in het bijzonder in de bebouwde omgeving zijn nog vrijwel onbekend met de F-gassenregelgeving; Een eis is vb. soms nog aanbestedingscriterium bij klanten van installatiebedrijven; communicatie hier is hard nodig;	→ IenM brochure

8.4 Diplomering

Bevinding / opmerking	Actie
Omruiilactie is erg goed verlopen;	
Administratieve organisatie examens verloopt prima;	
<ul style="list-style-type: none"> > Inhoud van cat.I examen wordt als prima ervaren ondanks de verzwaring; ook aansluiting bij EN378 en NEN13313 is positief; > inhoud van de verschillende (overige) diploma-categorieen (II tot IV) is voor markt nog niet helder; > Categorie III en IV nog niet afgenomen; vooralsnog behouden van de mogelijkheid; 	→ opnemen in communicatiebrochure IenM
Examens cat.I en II sluiten voor volgende doelgroepen onvoldoende aan bij de opleiding/branche:	→ bespreken met STEK

<ul style="list-style-type: none"> > Stationair: cat.II; > Verwarmingsmonteurs: slechts een klein deel van deze doelgroep moet ook f-gassen diploma halen; > Transportsector (praktijkexamen) 	→ verder uitdiepen van de branche-behoefte i.s.m. de branchevertegenwoordigers; vervolgens opnemen met STEK
Blijven vraagtekens bestaan bij de eisen aan de examenlocaties; proces tot afnemen examens cat.I en II bij ROC's is eerst mank verlopen;	→ ondertussen opgelost
Stijging van de kosten heeft tot onbegrip geleid in de branche;	→ kosten zijn door de minister vastgesteld op basis van reële begroting; → heeft de aandacht van IenM en AgNL;
Monopoliepositie wordt ter discussie gesteld i.v.m. transparantie van de kosten en keuze examenlocaties;	
De markt heeft behoefte aan een centrale –openbare- database met gediplomeerde personen;	→ onderzoeken wijze waarop dit eenvoudig gerealiseerd kan; database zelf is voorhanden bij AgNL;

8.5 Certificering

Bevinding / opmerking	Actie
Nu beheert elke KI zijn eigen register; behoefte van de markt is één centraal register met certificaten;	→ AgNL heeft voor 2011 de opdracht om te kijken op welke wijze dit low-budget gerealiseerd kan worden;
Markt heeft de indruk dat er flinke verschillen zitten in de wijze waarop de KI's omgaan met de controle op de certificaateisen (zoals procedures);	→ zie ook 4.2.3. van deze evaluatie; input voor harmonisatieoverleg KI's;
Certificeringseis 'voldoende personeel' is niet te toetsen;	→ zie ook 4.2.2. van deze evaluatie;
Zijn een aantal rare certificeringeisen (voorbeeld lekcontrole 1 maand na herstel moet plaats hebben in procedure van installateur – terwijl het een eis is voor de eigenaar);	

8.6 Handhaving regelgeving

Bevinding / opmerking	Actie
<p>Nood aan actieve handhaving op alle terreinen (eindgebruiker en installateur); zeker i.v.m. nastreven level-playing-field; vb:</p> <ul style="list-style-type: none"> - juiste handelingen vs juist diploma; - terechte certificaten; - eisen aan lekdichtheidscontroles; - etc... <p>Gebrek aan handhaving wordt door alle partijen gezien als een gemis en werkt niet stimulerend richting de doelgroepen.</p>	

Bijlage Evaluatierapport

Advies aan IenM over Exameninstellingen in het kader van de Regeling gefluoreerde broeikasgassen en gereguleerde stoffen koelinstallaties

Uit hoofde van de Regeling 'gefluoreerde broeikasgassen en gereguleerde stoffen koelinstallaties' heeft de Minister taken gemandateerd aan AgNL. Die taken zien er op toe dat AgNL de inhoud van theoretische en praktijk examens vaststelt, de kwaliteit van de examinering toetst en controle uitoefent op de examenuitslagen. Daarnaast heeft AgNL namens de Minister een goedkeurende rol bij wijzigingen in de examen- en huishoudelijke reglementen van de Exameninstellingen. Op die manier borgt AgNL de aansluiting van die reglementen bij de voorschriften van de Regeling.

De uitvoering van taken is nu sterk procedureel en daardoor soms ook omslachtig en tijdsintensief. Daarnaast laat de wijze waarop de uitvoering is opgezet op een aantal belangrijke onderdelen ruimte open voor Exameninstellingen om de eigen agenda te volgen. Die ruimte belemmert de effectiviteit van de uitvoering en is niet altijd even kwalitatief.

Om de uitvoering te verbeteren is de 'Evaluatie uitvoering Regelingen gefluoreerde broeikasgassen en gereguleerde stoffen milieubeheer' opgesteld. Die evaluatie voorziet in een aantal handvatten om of de kwaliteit te verbeteren en/of de taakbelasting van AgNL op onderdelen te herzien.

Onderstaande tabellen betreffen overzichten van die handvatten en de nadere afwegingen die daarmee gemoeid zijn. Daarbij ligt de focus op twee doelen: 1) vermindering overheidstaken en 2) verbetering kwaliteit van de uitvoering.

De opties corresponderen rechtsstreeks met de paragraafnummers uit de bovengenoemde evaluatie. De 'bevindingen' die in die paragrafen staan geven de relevante achtergrondinformatie van onderstaande adviezen.

De opties zijn bedoeld ter bespreking met de opdrachtgever. AgNL stelt voor eerst de opties met de opdrachtgever inhoudelijk te bespreken alvorens werk te maken van het invullen van de kosten/batenkolom. De voorkeursoptie van AgNL is (daar waar helder) door AgNL gearceerd. Twee taken t.a.v. de exameninstelling springen er uit m.b.t. onevenredige inspanningen AgNL:

1. vaststelling examenuitslagen (incl. vormgeving en druk diploma's);
2. vaststelling inhoud van de examens (m.n. theorie);

Hoewel politiek geen optie, adviseert AgNL de opdrachtgever om het uitgangspunt geen ZBO's te creëren, te heroverwegen. Door de EI's ZBO te maken kunnen de werkzaamheden van AgNL voor een flink deel worden gereduceerd. Dit behelst wel een extra inspanning richting toezicht en handhaving (o.a. opstellen van toezichtsvisies met de verschillende EI's).

Vaststellen exameninhoud (par. 5.1.1.1.)

§ 5.1.1.1. evaluatie	Opties	Voordelen	Nadelen	Overwegingen / acties	Kosten / baten (€ / fte)
Optie 1	<p>Alsnog verder loslaten rol AgNL binnen zelfde regelingtekst via:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verder specificeren CvD-rol t.a.v. advies exameninhoud; • Naam en toenaam / functie weten van betrokkenen • EI verplichten tot jaarlijkse itemanalyse met terugkoppeling naar AgNL; 	<ul style="list-style-type: none"> • regeling blijft ongewijzigd • Gehele procedure wordt transparanter; • Toezicht AgNL wordt eenvoudiger en daardoor efficiënter • meer zicht op wijze waarop inhoud tot stand komt; • korte termijn implementatie; 	<ul style="list-style-type: none"> • In beginsel moet meer tijd worden besteed aan het uitwerken van de optie; • AgNL doet geen toets meer op individuele examenvragen – legt informeel die hele verantwoordelijkheid bij EI; willen we dat? • Kan slechts gaan gelden voor nog vast te stellen wijzigingen aan exameninhoud; • Vaststelling door AgNL per wijzigingsvoorstel blijft behouden en kost tijd; • Monitoring via bijwoning van reguliere overleggen CvD 	<ul style="list-style-type: none"> • traject moet worden afgestemd met de partijen • optie moet worden geborgd in bestaande overeenkomsten met EI's 	
Optie 2	<p>Opstellen en hanteren kwaliteitsnorm examenvragen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uniforme kwaliteit tussen de EI's; • Verdere handhaving via de inspectie; rol AgNL op termijn weg; • Kan gaan gelden voor hele databank met vb een te stellen aanpassingstermijn; • Middellange termijn implementatie 	<ul style="list-style-type: none"> • In beginsel moet meer tijd worden besteed aan het uitwerken van de optie <ul style="list-style-type: none"> ➢ welke normen bestaan er? ➢ Wordt norm NEN-achtig, of kan het in gezamenlijk overleg? NEN-weg is lastig. ➢ Monitoring kan via bijwoning CvD-bijeenkomsten ➢ Afspraken maken in individuele overeenkomsten 	<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen kwaliteitsnorm. Evt. uitbesteden. • handhaving moet geregeld worden. 	

<p>Optie 3: mogelijke vervolgactie na implementatie optie 2. fasegewijze aanpak</p>	<p>Vaststellen van exameninhoud door minister als taak uit de regeling halen; vervangen door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • toezicht op EI; of • vb steekproef opvragen examen-versie; 	<p>Uitvoering komt volledig te liggen bij de EI's;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taakvermindering AgNL 	<p>met EI's.</p> <p>➤ Uitgangspunten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) norm op basis waarvan getoetst kan worden (procedurele toets met onderlinge vergelijking KI's). Of: 2) situatie zoals het nu is handhaven. 3) 1 en 2 tegen elkaar uitwerken. <p>➤ E.e.a. in F-gasofferte 2012 opnemen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • AgNL doet geen toets meer op individuele examenvragen – legt in formeel die hele verantwoordelijkheid bij EI; willen we dat? • Vaststelling door AgNL per wijzigingsvoorstel blijft behouden en kost tijd; • AgNL monitort kwaliteit via periodieke toetsing afgenomen examens 	<ul style="list-style-type: none"> • Regeling wijzigen • Noodzaak voor handhaving (opstellen toezichtsvisie), • minimaal steekproefgewijs toezicht 	
---	---	--	--	---	--

Vaststellen van de uitslag en verzenden van diploma

§ 6.3 en § 6.4 evaluatie	Opties	Voordelen	Nadelen	Overwegingen/acties	Kosten/baten (€ / fte)
Optie 1: voorkeur	Wijzigen proces: vaststellen uitslag nog slecht pro forma aan het einde van de rit nadat de uitslagbrief en eventueel diploma al is verzonden;	<ul style="list-style-type: none"> • AgNL kan reële stap terugdoen • Procedure wordt efficiënter (bij EI én AgNL) is korter en sneller; • Zeer korte termijn implementatie • Indiening bezwaren bij AgNL bevordert ook de monitoringfunctie van AgNL. 	<ul style="list-style-type: none"> • Herstel eventuele fout wordt een stuk lastiger (of accepteren); huidige foutenmarge is trouwens marginaal; 	<ul style="list-style-type: none"> • EI's vragen om zelf tweede controlestap uitslagen in de voeren. • Evt. gevolgen voor voeren logo en briefpapier moeten in kaart worden gebracht. • Beperken AgNL taken tot zo klein mogelijke administratieve afdeling. Zicht krijgen op hoe beroep- en bezwaarprocedures geregeld zijn i.v.m. afwegingskader te maken keuze(s). • EI's adviseren excellijst te automatiseren 	
Optie 2	100% ondermandatering door AgNL naar EI	<ul style="list-style-type: none"> • Flinkke beperking rol en taak AgNL; • Middenlange termijn implementatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Flinkke inspanning uitzoekwerk over ondermandatering met reële kans op niet-mogelijk. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bij JZ nagaan in hoeverre dit kan en mag. • Specifiek akkoord IenM nodig 	
Optie 3	Regeling wijzigen en taak voor 100% bij EI neerleggen (creëren ZBO)		<ul style="list-style-type: none"> • alleen in combi met ZBO voor alle taken; • Heel onzekere optie (politiek gevoelig); 	Opstelling toezichtsvisie	

Afhandelen van bezwaarschriften (moet in lijn liggen bij opties vaststellen uitslag)

§ 5.3. evaluatie	Opties	Voordelen	Nadelen	Overwegingen/ acties	Kosten/ baten (€ / fte)
Optie 1	Huidige werkwijze behouden: AgNL integraal verantwoordelijk voor afhandeling van bezwaren; ev. per EI nadere afspraken;	<ul style="list-style-type: none"> • Duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling; • Optimale borging Awb • Is ook meteen monitoringfunctie 	<ul style="list-style-type: none"> • Tijdrovend bij AgNL en EI; • Vanuit de inhoud niet optimaal; • Sluit weinig aan bij core-business AgNL, daarom hoge bestuurlijke lasten; 		
Optie 2: prio	Bezwaarprocedures laten uitvoeren door EI's (AgNL blijft marginaal toetsen aan Awb)	<ul style="list-style-type: none"> • AgNL doet alleen toetsing aan Awb, maar kan qua uitvoering stap terugdoen; • Mandaat blijft bij AgNL; • Per EI specifieke afspraken te maken 	<ul style="list-style-type: none"> • Inspanning blijft relatief hoog; • Lastige denkwijze voor AgNL-JZ; 	Precieze borging van taken en vrijheidsgraden moet worden uitgezocht	
Optie 3:	Procedure volledig mandateren aan EI	<ul style="list-style-type: none"> • Expertise ligt waar hij hoort; • Veel minder bestuurlijke lasten; • Minder 'gedoe'; • Helder voor kandidaat; • Hoogdrempeliger voor bezwaarmaker; • Sterke voorkeur EI's 	<ul style="list-style-type: none"> • Initieel veel uitzoekwerk ivm ondermandatering; 	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoeken mogelijkheden van ondermandatering door AgNL; • Toezichtvisie opstellen • Aanpassen richtlijnen jaarverslag (beschouwing bezwaarzaken) 	
Optie 4:	Regeling wijzigen en taak 100% neerleggen bij EI (ZBO)	<ul style="list-style-type: none"> • Heldere verantwoordelijkheid EI • Voordelen vorige optie 	<ul style="list-style-type: none"> • alleen in combi met ZBO voor alle taken; • Heel onzekere optie (politiek gevoelig); 	<ul style="list-style-type: none"> • Opstelling toezichtvisie 	

Goedkeuren (wijzigingen van) examen- en huishoudelijke reglementen (par.5.2 en 6.2)

§ 5.2 en § 6.2 evaluatie	Opties NB: zicht krijgen op visie van EI's op eigen systeem i.r.t. voorgestelde wijzigingen. Mogelijk zijn er punten in Regeling die geschrapt kunnen worden.	Voordelen	Nadelen	Overwegingen/acties	Kosten/bat en (€ / fte)
Optie 1:	Voortzetten huidige werkwijze: betekent kleine en grote wijzigingen goedkeuren; zal niet vaak voorvallen maar juist wel bij EI's met eigen en hoge kwaliteitsstandaard;	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> • focus op 'verkeerde' EI; • blijvend werk AgNL (ad hoc) 	<ul style="list-style-type: none"> • taak heeft weinig toegevoegde waarde; 	
Optie ER:	ER: Ontwikkeling van een basis examenreglement uniform voor alle EI's op basis van de bepalingen uit de regeling; overige onderdelen van het reglement vrij inpasbaar door de EI en niet meer ter goedkeuring door AgNL; In examenreglement aangeven hoe deelnemer zich moet identificeren. Gewoon laten liggen van Id tijdens examen. Uniformiteit is een optie.	<ul style="list-style-type: none"> • Uniformiteit in inhoud en kwaliteit; • Meer mogelijkheden voor zelfsturing EI's, waardoor controleintensiteit AgNL verdwijnt; • Makkelijk voor AgNL-JZ bij bezwaarprocedures wegens uniformiteit; • Geen goed te keuren wijzigingen meer achteraf 	<ul style="list-style-type: none"> • Eenmalig opstelling basisreglement • Eenmalig aanpassen alle E-reglementen door EI; 	<ul style="list-style-type: none"> • Basisartikelen moeten worden opgesteld en afgestemd (door AgNL of extern bureau) • Gebruik van basisreglement opnemen in contracten EI's 	
Optie HR:	Ontwikkelen en verplichten van inhoudsopgave huishoudelijke reglementen om kernelementen voldoende en expliciet aan de orde te laten komen. In elk geval aandacht voor volgende aspecten: • Aantal onderdelen uniformeren, waaronder eisen aan examinatoren en	<ul style="list-style-type: none"> • Uniformiteit in inhoud en kwaliteit; 	<ul style="list-style-type: none"> • Eenmalige extra inspanning AgNL, daarna loslaten 	<ul style="list-style-type: none"> • Format inhoudsopgave moet worden opgesteld en afgestemd. • Werkwijze opnemen in contracten EI's; 	

	<p>taken CvD's);</p> <ul style="list-style-type: none"> Huishoudelijke reglementen moeten verwijzen naar juiste / corresponderende passages / paragrafen F-gas reglement. 				
	<p>Optie: loslaten en goedkeuring uit de regeling halen, verantwoordelijkheid van goed reglement bij de EI laten. Is relatief eenvoudig met een beperkt risico.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Hoeft niet noodzakelijk een ZBO te zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> Mogelijk effect op bezwaar-afhandeling 	<ul style="list-style-type: none"> Effect op bezwaar-afhandeling in kaart brengen 	

Innen kosten 'uitslag examen' geabsorbeerd door examentarief. Kosten die wettelijke taak is geheel erg beperkt.

§ 5.6. evaluatie	Opties	Voordelen	Nadelen	Overwegingen/acties	Kosten/bat en (€ / fte)
Optie 1:	'kosten voor de uitslag van het examen' bij EI's direct laten innen door IenMm zonder tussenkomst AgNL	<ul style="list-style-type: none"> Bureaucratische tussenlaag verdwijnt. 	<ul style="list-style-type: none"> Administratief werk komt bij IenM te liggen. Kosten blijven apart vermeld in regeling 	<ul style="list-style-type: none"> Inrichten administratief proces bij IenM 	
Optie 2:	'kosten voor de uitslag van het examen' uit de regeling schrappen en administratiekosten p nemen in examentarief en verlagen naar maximaal € 3 à 4.	<ul style="list-style-type: none"> Overheidsrol bij innen komt daarmee te verdwijnen Kosten hoeven niet meer apart in regeling worden genoemd 	<ul style="list-style-type: none"> Uren AgNL blijven voor rekening van IenM maar kunnen in combinatie met wijziging proces vaststellen examenuitslag omlaag. 	<ul style="list-style-type: none"> Regeling moet worden aangepast 	

Bijhouden diplomaregister

Bijhouden van het register is een belangrijke wettelijke taak. Taakvermindering hierbij is sterk afhankelijk van de genoemde opties bij 'vaststellen uitslag examens'. Toch worden onder een paar opties kort beschreven die ook onafhankelijk van bovenstaande bekeken kunnen worden.

	Opties	Voordelen	Nadelen	Overwegingen/acties	Kosten/bat en (€ / fte)
Optie 1:	AgNL blijft, ongeacht de rol die AgNL behoudt t.a.v. het vaststellen van examenuitslag, het register bijhouden	<ul style="list-style-type: none"> • Geen 	<ul style="list-style-type: none"> • Administratieve handeling past minder bij de core-business van AgNL; 	<ul style="list-style-type: none"> • Als goedkoper is meer kans, ongeacht onderscheid FTE of OOP 	
Optie 2:	Register wordt uitbesteed bij één van de exameninstellingen of bij een derde.	<ul style="list-style-type: none"> • Taakvermindering AgNL 	<ul style="list-style-type: none"> • Verplaatsing van kosten van fte naar OOP; 	<ul style="list-style-type: none"> • 	

Complete uitvoering examens naar derde partij (ZBO)

	Opties	Voordelen	Nadelen	Overwegingen/acties	Kosten/bat en (€ / fte)
	Taken examens worden volledig bij AgNL weggehaald en geplaatst bij de respectievelijke EI;	<ul style="list-style-type: none"> • Efficiency-verbetering op diverse terreinen 	<ul style="list-style-type: none"> • extra ZBO • risico van perceptie van STEK-imperium (weerstand) • zou ook voor Cert gaan gelden / kunnen niet discrimineren; • versterking toezichhoudende rol; 	<ul style="list-style-type: none"> • Minister blijft via monitoring een controlerende een interveniërende functie houden • VROM of AgNL zouden in deze CVD's zitting moeten nemen om de beleidskant van de regeling te bewaken. • Noodzakelijk opstellen integrale toezichtsvisie 	